

زعامت خردمندانہ

امام خمینی (س)

دکتر محمد منصور نژاد

سرشناسه

: منصورنژاد، محمد، ۱۳۴۰ -

عنوان ونام پدیدآور

: زعامت خردمندان امام خمینی(س)/ محمد منصورنژاد.

مشخصات نشر

: تهران: مؤسسه تنظیم ونشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ ونشر عروج، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری

: ۱۳۲ ص.

شابک

: ISBN: 978-964-212-452-7

یادداشت

: کتابنامه: ص. ۱۲۹ - ۱۳۲؛ همچنین بصورت زیرنویس.

موضوع

: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران -- ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. -- نقد و

تفسیر / خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران -- ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. --

-- دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی / رهبری -- ایران / رهبری تحول‌آفرین -- ایران.

رده اصلی

: مؤسسه چاپ ونشر عروج.

رده بندی کنگره

: DSP ۱۵۷۶/م ۸ ز ۶

رده بندی دیوبند

: ۹۵۵/۰۸۴

شماره کتابشناسی ملی

: ۴۴۲۷۷۶۶

کد / م ۲۹۶۷



مؤسسه چاپ ونشر عروج

زعامت خردمندان امام خمینی(س)

تألیف: محمد منصورنژاد

ناشر: مؤسسه چاپ ونشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم ونشر آثار امام خمینی(س))

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۲۰۰ تومان

• فروشگاه شماره یک: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین وفخر رازی، پاساژ ظروفچی، تلفن: ۰۸۱-۶۶۴۹۳۰۸۱ - دورنگار: ۰۹۱۵-۶۶۴۰۰۹۱۵

• فروشگاه شماره دو: خیابان انقلاب، چهار راه حافظ، تلفن: ۰۱۲۹۷-۶۶۷۰

• مراکز پخش: • امور نمایندگیها و نمایشگاهها، تلفن: ۰۴۸۷۳-۶۶۴۰

• امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۰۹۱۶۰-۶۶۴۸۹۱۶۰

• فروشگاه مجازی مؤسسه عروج www.roujpub.com

فهرست مطالب

.....	سخن ناشر	ا
.....	مقدمه مؤلف	ج
.....	مفهوم‌شناسی	ا
.....	الگوی نظری و روش تحقیق	۱۰
.....	دستاوردهای اصلی	۱۳
.....	عقلانیت امام و جریان‌های مخالف آن	۱۷
.....	تصوف‌گرایان و عرفان‌های کاذب	۱۷
.....	نقل و نص‌گرایان افراطی	۲۷
.....	اجتهادگرایی کارآمد	۳۰
.....	متحجّرین مقدس‌نما	۳۹
.....	سیاست‌زدگان	۵۱
.....	وظیفه‌گرایان	۶۵
.....	جوزدگان	۷۴
.....	جاهلان متنسک	۸۱

۸۶	خرافه‌گرایان
۹۱	تفرقه‌گرایان
۹۵	تجددمآبان و غرب‌گرایان
۱۰۰	زن‌ستیزان
۱۰۴	فان‌ن‌گرایان
۱۰۷	استکبار‌پذیران
۱۱۳	جمع‌بنای و نتیجه‌گیری
۱۲۹	کتاب‌نامه

www.ketab.ir

سخن ناشر

نهضت روحانیت که در سال‌های آغازین دهه چهل شمسی در ایران و از مرکز مذهبی و حوزوی آن، تبریز مقدس قم، به رهبری امام خمینی (س) آغاز گردید؛ خود آغاز زعامت رهبری مدبرانه و خردمدار او بوده که از آفت و خیز و فراز و فرود سن‌های دهه چهل به سال‌های پایانی دهه پنجاه شمسی رسید و جوانه‌های نهضت آزادی خواهی و استقلال طلبی دین‌مدارانه ملت ایران به رهبری ایشان، به نهضت پررنگ انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ منتهی شد.

در تمام این سال‌ها اصول رهبری امام خمینی (س) و سبب و سیره زعامت ایشان که دقیقاً برخواسته از تعالیم قرآن و عترت و مناجات بر اقتضای عقل و رفتار عقلایی و خردمندانه بود و با فراست و فداست و نیز مراقبت و تقوای ایشان همراه بود، ذره‌ای تغییر نکرد.

امام خمینی (س) تنها در براندازی رژیم استبدادی - استعماری پهلوی بر پایه عقلانیت گام برنداشت، بلکه با خردمندی فوق‌العاده خویش

بنیان‌گذار نظام نوپای جمهوری اسلامی هم بود، که در مدت ده ساله رهبری ایشان، با حوادث، بحران‌ها و مشکلات فراوانی مواجه بود و این امام بود که در این دوره نیز با خردمندی هرچه تمام، نظام جمهوری اسلامی را که بر دو پایه اسلامیت و جمهوریت بنا نهاده بود، در مقابل اثر ب‌های داخلی و جنگ و تجاوزات خارجی، از سرمایه عظیم ملت به‌ر برد در نظام نوپا را بیمه آگاهی و مسئولیت‌شناسی ملت قرار داد.

بر سر تحامل مدیریت و رهبری امام خمینی (س)، چه در مقطع مبارزات و چه در دوره تأسیس نظام جمهوری اسلامی ایران، موضوع سزاوار تأمل و تفکر و بربر ارنده نکات آموزنده فراوانی است.

آنچه در اثر پیش‌رر م‌سوانیا، گامی است که نویسنده ارجمند جناب دکتر محمد منصورنژاد در این راستا برداشته است.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) با تشکر از حسن انتخاب و اهتمام محقق ارجمند، نتیجه زحمات ایشان را ندیم خوانندگان گرامی می‌کند و امیدوار است گام‌های بلندتری در این مسیر از سوی محققان و صاحب‌نظران عرصه سیاست و مدیریت برداشته شود.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

دفتر قم

مقدمه مؤلف

آدمی در وجودش ابعاد و ظرفیت‌هایی دارد که یکی از ارکان مهم قابلیت‌هایش، قوه ناطقه، توانایی تعقل، اندیشیدن و محاسبه کردن است. البته اگر کسی انسان‌ها را فقط در عقل، محاسبه و چند و چون محدود کند، قطعاً حیات او را به زندگی شبیه حیات یک «ربات» دعوت کرده است که با حسابگری به این سو و آن سو می‌رود و یا کنشی از خود نشان می‌دهد. واضح است که ویژگی و ظرفیت انسان بیش از این حدود می‌باشد و این خیانت به بشریت است که عوامل، احساسات، عشق، شور و مستی و حتی قهر و خشم را که منشأ آن دل و قلب آدمی می‌باشد، از او بگیریم.

اما وقتی که تعادل وجودی در مناسبات میان آدمیان برقرار نیست و در عصری که احساسات جولان یافته و عقلانیت و محاسبه‌گری نادیده انگاشته می‌شود، آنگاه برای بازگشت به وضعیت متعادل لازم است آنها را به عقلانیت فرا خواند. کافی است تأملی ابتدایی صورت پذیرد و

لیست جنگ‌ها و منازعات خونین در دهه‌ها و سال‌های اخیر مورد توجه قرار گیرد. مشکل حادث‌تر آنجا رخ می‌نماید که به نام دین و مذهب، اندیشه‌های خردستیز تولید و بر مبنای آن به راحتی به دیگران آسیب زده می‌شود. واقعاً عجیب است که به نام خدا و کتاب‌های مقدس به راحتی دیگران را می‌توان سر برید و به آتش کشید و به زنان آنان تجاوز نمود و... و بدین حرکات وحشیانه مفتخر بود. چقدر جفا به پیامبر رحمت اسلام است که به نام احیای سنت نبوی، دست به وحشیانه‌ترین رفتارها زد و آبرویی برای اسلام و مسلمانان نگذاشت.

فراغوش نشود که برخی تشریقین و مستشاران غربی در چند قرن اخیر سعی داشتند که در رهبر هایشان اسلام را دین خشونت و شمشیر معرفی نمایند و در مقابل آنان محییان و مصلحان دینی تلاش می‌کردند که با تألیف کتاب‌ها و مقالات این اتهام نویسندگان مغرض غربی را پاسخ گویند. در چنین شرایط و با چنین زمانه‌ای، واقعاً حرکات برخی از مسلمانان، که چه بسا رهبران آنها سر در آخور دشمن داشته و از بیگانه ارتزاق می‌کنند، با عملکرد غلطشان، بر مدعای بی‌ایمانان، مهر تأیید می‌نهند.

در چنین موقعیتی دعوت به عقلانیت و کنش‌های عاقلانه یک ضرورت است و در کنار مباحث نظری مربوط به عقل و تعقل، ارجاع به یک الگوی عملی و عینی بسیار راه‌گشا، و معرفی مواضع معقول چهره‌های شاخص، تأثیرگذار است. به ویژه اگر آن چهره کسی باشد که

در حیطه‌های مختلف، اهل نظر و کارشناس قطعی باشد.

امام خمینی(س) برای کثیری از مسلمانان چهره‌ای محبوب و مطلوب است و کسی در دغدغه‌های دینی ایشان و صاحب نظر بودن در رشته‌های مختلف علوم دینی تردید ندارد. در باره سیره نظری و عملی ایشان تاکنون آثار فراوانی به نگارش در آمده است. یکی از ابعاد وجودی ایشان که کمتر برجسته شده و مورد تأمل قرار گرفته است، عقلانیت نظری و سیره عملی عقلانی در طول حیاتشان است، که می‌تواند در یک همایش، زوایای گوناگون مورد مطالعه گسترده قرار گیرد. پرسش اساسی اینست، مآثر آن است که عقلانیت و رفتار عقلانی امام خمینی چه جریان‌های غیر عقلانی و غیر عقلایی را نفی و رد می‌کرد؟

در این نوشته کوتاه تلاش بر معرفی بخشی از این بُعد وجودی ایشان با الگوی نظری خاص می‌باشد.

امیدوارم این مختصر مقدمه‌ای باشد برای تحقیق بیشتر این بُعد از ابعاد وجودی امام خمینی(س)، و بتواند از این زاویه معرفت‌شناسی بی‌بدیل ایشان باشد.